

11. Vooroplopen met innovatie

Wat is de uitdaging?

Onze maatschappij verandert voortdurend. Consumentenvoorkeuren wijzigen (nieuwe smaken, meer plantaardig, minder E-nummers, lagere milieu-impact van product én verpakkingen, minder voedselverlies, ...) en ook de voedingsindustrie moet de transitie maken naar een digitale en groene industrie. Bovendien staat de voedingsindustrie ook voor de maatschappelijke uitdaging rond gezondere voedingspatronen en beweging, wat langere termijn (epidemiologisch) onderzoek vergt, langer dan wat een klassiek O&O-project mogelijk maakt. Deze maatschappelijk ontwikkelingen maken onderzoek en ontwikkeling (O&O) en gerichte, vraaggedreven innovatie essentieel voor de duurzame toekomst en concurrentiekracht van de voedingsindustrie.

De voedingsindustrie bestaat uit vele ondernemingen met een kmo-structuur. Soms zorgt consolidatie ervoor dat ze volgens de EU-regelgeving geen beroep meer kunnen doen op het kmo-statuuut en dat is een drempel voor innovatie. Er zijn een handvol R&D-intensievere bedrijven (zowel grote als kleinere) die een grote rol hebben als innovatieleider. Er is een ambitieus en stimulerend innovatiebeleid nodig dat gericht is op samenwerking tussen de minder R&D-intensieve en de meer R&D-intensieve voedingsbedrijven. De innovatietrekkers valoriseren hun kennis en innovatie via deze samenwerking en de minder R&D-intensieve bedrijven krijgen via de samenwerking een innovatieversnelling.

Wat vragen we van beleid-smakers tijdens de volgende legislatuur?

Competitiviteit

- De verminderde doorstorting van de bedrijfsvoorheffing op de lonen van bepaalde onderzoekers is een belangrijk middel om O&O-investeringen aan te moedigen. Door de hoge loonkosten in ons land, is deze BV-korting voor onderzoek & ontwikkeling voor de bedrijven absoluut nodig om O&O-personeel aan te werven of te behouden. Wij vragen het behoud van de BV-korting voor O&O en dit voor alle werknemers betrokken bij O&O-projecten én kennisverspreiding daarrond. Hierbij mag ook het specifieke statuut van erkende wetenschappelijk instelling voor Flanders' FOOD en Wagralim niet vergeten worden. Via deze subsidie kunnen vele minder R&D intensieve bedrijven ook een kennisprong maken.

Partnerschap overheid-industrie

- De voedingsindustrie heeft haar eigen innovatieplatformen: Speerpuntcluster Flanders' FOOD in Vlaanderen en de Pôle de compétitivité Wagralim in Wallonië. Flanders' FOOD en Wagralim zetten in op samenwerking, strategie op middellange en langere termijn en innovatie. Ze maken, samen met voedingsbedrijven, kennisinstellingen en andere innovatiepartners, de noodzakelijke innovatieprojecten en zorgen voor kennisverspreiding naar de voedingsbedrijven. Meer en meer wordt er gewerkt in een ecosysteem rond de voedingsindustrie. Leveranciers en technologieproviders worden belangrijke partners in innovatie en maken ook deel uit van het ecosysteem van de voedingsindustrie. Via de samenwerking met Vlaamse voedingsbedrijven, Wagralim en Flanders' FOOD, kunnen deze leveranciers en technologieproviders in Europa hun innovaties verder uitrollen.
- Wij vragen dan ook dat de Vlaamse en de Waalse regering Flanders' FOOD en Wagralim blijven ondersteunen en zelfs versterken door:
 - voldoende, stabiele en langdurige financiering voor de basiswerking (coördinatietaken);
 - basisfinanciering voor verspreiding van kennis naar minder R&D-intensieve bedrijven en innovatie-achterblijvers;
 - ze als hét aanspreekpunt in het innovatie-ecosysteem op vlak van innovatie bij voedingsbedrijven te erkennen.

Wat doen we als voedingsindustrie zelf?

De voedingsindustrie richtte twee gewestelijk innovatieplatformen op, Speerpuntcluster Flanders' FOOD in Vlaanderen (2005) en Pôle de Compétitivité in Wallonië (2006), net om een antwoord te bieden aan de nood tot ondersteuning van de innovatie in middelgrote en kleine bedrijven. In Vlaanderen financieren de voedingsbedrijven meer dan 50% van het werkingsbudget van Flanders' FOOD. In Wallonië wordt Wagralim voor 50% zelf gefinancierd, d.w.z. voor 50% door de overheid en voor de andere 50% uit privémiddelen, waaronder voedingsbedrijven.

Fevia, Fevia Vlaanderen en Fevia Wallonie zetten zich in om via uitwisseling en informatie, innovatie nog meer top of mind bij voedingsbedrijven, met specifieke aandacht voor kmo's en niet-R&D intensieve bedrijven.

Beide zaken maken ook deel uit van de doelstellingen van de Duurzaamheidsroadmap van de voedingsindustrie.

Wat vragen we van beleid-smakers, per bevoegdheidsniveau ?

Vlaanderen	Wallonië	Federaal	Europees
Voorzie voldoende specifieke, stabiele en langdurige financiering van Flanders' FOOD voor de kernactiviteiten (coördinatie).	Voorzie voldoende en stabiele langetermijnfinanciering voor Wagralim en hun innovatiegerichte missies (in brede zin).	Behoud de BV-korting voor O&O en dit voor alle werknemers betrokken bij O&O-projecten.	Ondersteun de clusters als belangrijke coördinerende stakeholder in het innovatiesysteem om innovatievolgers en innovatie-achterblijvers in de voedingsindustrie in een innovatieversnelling te krijgen, ook in Europa. Ontwikkel instrumenten waarbij clusters samen een bestuur en strategie kunnen opzetten en/of instrumenten waarbij clusters hun kmo's kunnen ondersteunen via vouchers en investerings-/demonstratieprojecten zijn cruciaal.
Voorzie voldoende stabiele en langdurige financiering voor kennisdiffusie bij Flanders' FOOD voor innovatievolgers en innovatieachterblijvers (herhaling van de kennisverspreiding uit innovatieprojecten).	Geef Wagralim een centrale en sturende rol in innovatie voor de voedingsindustrie in samenwerking met de academische wereld en onderzoekscentra (bijv. S3 en DIS/IIS-beleid).	Voorzie voor de innovatieplatformen een haalbaar en realistisch kader voor erkenning als wetenschappelijke instelling in het kader van de verminderde doorstorting van de bedrijfsvoorheffing. Erken de taken van kennisverspreiding als aanvaardbare taken naast experimentele ontwikkeling en industrieel onderzoek binnen deze instellingen.	Voorzie meer mogelijkheden om indirecte staatssteun te leveren op domeinen van de digitale, groene en gezondheidstransitie, ook voor niet-kmo's om de doelen van de Europese Commissie sneller te kunnen bereiken.

<p>Erken de centrale en leidende rol van Flanders' FOOD op vlak van innovatie bij voedingsbedrijven en in het volledige voedingsecosysteem en dit in samenwerking met kennisinstellingen en andere innovatieclusters.</p>	<p>Heroriënteer de missies van de innovatiepolen op innovatie en de coördinatie van het onderliggende netwerk, en vertrouw hen geen andere missies toe die hen afleiden van deze hoofdmissie</p>	<p>Blijf werk maken van het wijzigen of zelfs afschaffen van de voorbijgestreefde wetgevingen rond productnormering van voedingsproducten die innovatie tegenwerken.</p>	
	<p>Stel de innovatiepolen (o.a. Wagralim) in staat om verschillende soorten projecten te coördineren en te ondersteunen en geef ze meer flexibiliteit op dit gebied (kleinere, kortere projecten, 'industrie'-projecten, etc.).</p>		

Contactpersonen

Nadia Lapage
Algemeen directeur Fevia
Vlaanderen
+32 495 61 54 21
nl@fevia.be

Anne Reul
Algemeen directeur Fevia
Wallonië/Brussels
+32 476 58 20 32
ar@fevia.be